

ВРЕМЕНЕН СТАНДАРТ НА SMARTWOOD ЗА БЪЛГАРИЯ

SW-STD-BUL-2009-11

работен вариант 1.0 – 25 Май 2007

Обхват на стандарта

Този стандарт е приложим за всички гори и горски типове в България.

Някои индикатори са приложими единствено за малки по площ и ползвани с ниска интензивност (слабо ползвани) гори (SLIMF), средни или големи по размер горскостопански организации (FMO) или комбинация от тях. За целите на този стандарт са поставени следните прагове за SLIMF, средни или големи по размер горскостопански организации:

SLIMF FMO: а) FMO стопанисваща горска територия под 100 хектара
 б) FMO, при което нивото на добив е по-малко от 20% от средния годишен прираст, а общия годишен добив е по-малък от 5000 cbm

средни по размер FMO: FMO стопанисваща горска територия между 101 и 7 000 хектара

големи по размер FMO: FMO стопанисваща горска територия над 7 001 хектара

Основи на стандарта

Този стандарт е изготвен от NEPCon и програмата на Rainforest Alliance, SmartWood. SmartWood е програма за сертификация на Rainforest Alliance акредитирана от FSC, а NEPCon е партньор на Rainforest Alliance представящ програмата SW в Скандинавия, Русия и Източна Европа. Стандартът се базира на основните изисквания на Съвета за стопанисване на горите (FSC) подробно описани в *FSC-STD-01-001 FSC Принципи и Критерии за стопанисване на горите*. Формулировката на принципите и критериите на FSC е включена непроменена в стандарта. Повреме на процеса на адаптиране NEPCon/SmartWood формулираха индикатори за всеки приложим критерии, които подробно представят изискванията съобразно местния български контекст. В случай, че критерия или принципа се сметне за неприложим, то трябва да се посочат причините за това решение. Индикаторите в този стандарт са частично базирани на работния вариант на българския FSC стандарт (версия 3), който е изготвен от Работната група на FSC в България (www.panda.org/bg и www.forestrybg.net). FSC изискванията за стандарти описани в *FSC-STD-20-003 Местна интерпретация на основните стандарти за горско управление на сертифициращото тяло* (версия 1-0) и *FSC-STD-20-002 Структура и съдържание на стандарти за стопанисване на горите* (версия 1-0) са спазвани изцяло при подготовка на този стандарт. Становището на NEPCon/SW, базирайки се на прегледа на българското законодателство, е че този стандарт не противоречи на изискванията на националното законодателство. В същото време NEPCon/SW смята, че стандарта не включва прагове, които са по-ниски от изискванията на националното законодателство.

Обществен принос

Този стандарт е обществен документ и може свободно да се предоставя на всички заинтересовани страни, гарантирайки, че стандарта се предоставя без изменения. Този стандарт е обществено достъпен на български и английски език и може свободно да се сваля или разпечата от www.smartwood.org и www.nepcon.net. Стандартът е обект на консултации и коментари от всички заинтересовани страни (виж също следващия раздел „Процес на консултации със заинтересовани лица“). Базирайки се на получените коментари от заинтересованите лица SmartWood може да направи промени в индикаторите на стандарта. Моля имайте в предвид, че принципите и критериите не могат да се променят тъй като са формулирани от FSC. Всички заинтересовани лица, които имат коментари относно този стандарт или предложения за подобряване на индикаторите могат да се свържат с NEPCon/SmartWood (www.nepcon.net; +420 723 854 313). Коментари и предложения могат да се изпращат също така и до Работната група на FSC в България (www.panda.org/bg и www.forestrybg.net). Може да изпращате коментарите си по начин удобен за вас (поща, е-майл, факс) или да се свържете с NEPCon, SmartWood и FSC работна група, за да уговорите лична среща или разговор по телефона. Повече информация относно историята на

ВРЕМЕНЕН СТАНДАРТ НА SMARTWOOD ЗА БЪЛГАРИЯ
SW-STD-BUL-2007-05

работен вариант 1.0 – 25 Май 2007

FSC, процеса на сертификация и сертификацията в България или някакъв друг въпрос свързан с FSC сертификацията може да получите от SmartWood (www.smartwood.org).

Процес на консултации със заинтересовани лица

Настоящият стандарт се базира на Работния вариант на временния балтийски стандарт на SmartWood, който бе ползван няколко години в Балтийския регион, Полша, Словакия, Румъния и Чешката Република. Общественото информиране на заинтересованите лица относно стандарта е необходима част от процеса на оценка на горското управление.

**ПРИНЦИП 1. СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС ЗАКОНИТЕ И ПРИНЦИПИТЕ НА СЪВЕТА ЗА
УПРАВЛЕНИЕ НА ГОРИТЕ**

Управлението на горите е съобразено с всички приложими закони на страната, в която се намират и с международните договори и споразумения, подписани от страната, и с всички принципи и критерии на Съвета за управление на горите.

КРИТЕРИИ	ИНДИКАТОРИ
1.1. Управлението на горите съответства на всички национални и местни закони и административни изисквания.	<p>1.1.1. Служителите познават съответните нормативни изисквания и задълженията си.</p> <p>1.1.2. Горскостопанската организация съблюдава всички национални, щатски/провинциални и местни екологични, трудови и горскостопански закони.</p> <p>1.1.3. <u>Средни и големи горскостопански организации:</u> в главната кантора са налице копия на приложимите закони за ползване от персонала.</p> <p>1.1.4. Установените несъответствия със закона се регистрират.</p> <p>1.1.5. При установяване на несъответствия се изпълняват корективни действия.</p>
1.2 Всички законово определени вноски, хонорари, такси и други задължения се плащат.	<p>1.2.1 Горскостопанската организация трябва да е запознато с всички необходими вноски, хонорари и такси</p> <p>1.2.2 Трябва да съществуват доказателства за навременно плащане на всички необходими финансови задължения</p> <p>1.2.3 В случай на възникнало противоречие, Горскостопанската организация разполага с пълна документация за взети мерки и начина за разрешаването му.</p>
1.3. Страните спазват всички обвързващи международни споразумения, подписани от тях, като Конвенцията по международната търговия със застрашени видове от дивата фауна и флора (CITES), конвенциите на Международната организация по труда (ILO), Международното споразумение за тропическата дървесина (ITTA) и Конвенцията за биологичното разнообразие.	<p>1.3.1. <u>Средни и големи горскостопански организации:</u> Горскостопанската организация е запозната с всички приложими международни конвенции.</p> <p>1.3.2. В гората не се наемат работници на възраст под 15 години.</p> <p>1.3.3. За горскостопанските мероприятия не се наемат работници на възраст под 18 години, ако има вероятност това да застраши здравето и безопасността им.</p>

ВРЕМЕНЕН СТАНДАРТ НА SMARTWOOD ЗА БЪЛГАРИЯ
SW-STD-BUL-2007-05

работен вариант 1.0 – 25 Май 2007

<p>1.4. Конфликтите между законите, регламентите и принципите и критериите на Съвета за управление на горите се оценяват за целите на сертифицирането според случая от специалисти по сертифициране и от заинтересованите страни.</p>	<p>1.4.1. Горскостопанската организация регистрира установените конфликти между законите и действащите стандарти.</p> <p>1.4.2. Всички конфликти се решават чрез консултации с националния контакт (ако има такъв) на Съвета за управление на горите, сертифициращият орган към Съвета за управление на горите, и горскостопанската организация, когато това е необходимо.</p>
<p>1.5. Зоните за управление на горите трябва да бъдат защитавани от незаконен добив, заселване или други непозволени действия.</p>	<p>1.5.1. <u>Средни и големи горскостопански организации:</u> Горскостопанската организация трябва да има система за мониторинг с формално документирани периодични проверки.</p> <p>1.5.2. Браконьерството и незаконният добив на дървесина трябва да се контролират.</p> <p>1.5.3. Управителят на гората предприема всички законни мерки за предотвратяване на незаконно ползване на горите или природните ресурси.</p> <p>1.5.4. Незаконният добив, заселване и други непозволени ползвания се докладват на отговорните органи. (полиция, жандармерия, регионална инспекция по горите, екологична охрана и др.)</p>
<p>1.6. Специалистите по управление на горите демонстрират дългосрочно съблюдаване на принципите и критериите на Съвета за управление на горите.</p>	<p>1.6.1. Горскостопанската организация трябва ясно да демонстрира дългосрочната си подкрепа за принципите и критериите на Съвета за управление на горите.</p> <p>1.6.2. Горскостопанската организация изразява ангажимента си в писмен вид.</p>

ПРИНЦИП 2. СРОК НА ВЛАДЕЕНЕ, ПРАВА НА ПОЛЗВАНЕ И ОТГОВОРНОСТИ

Дългосрочното владение и права на ползване върху земите и горските ресурси се определят, документират и уреждат надлежно и ясно.

КРИТЕРИИ	ИНДИКАТОРИ
2.1. Необходимо е ясно доказване на дългосрочните права на ползване на земите (напр. нотариален акт, обичайни права или споразумения за аренда).	<p>2.1.1. Горскостопанската организация трябва да притежава законни документи доказващи правото на собственост или правото за стопанисване на горската територия.</p> <p>2.1.2. Точните граници на имотите трябва да се обозначат или маркират ясно в гората и върху карти (напр. по протежение на естествените граници).</p>
2.2. Местните общности с правно определен или определен от обичаите срок на владение или на ползване упражняват контрол върху горскостопанските дейности, когато това е необходимо за опазване на техните права или ресурси, освен ако не делегират свободно и със свое съгласие този контрол на други организации.	<p>2.2.1. Горскостопанската организация трябва да установи и документира местните общности или други заинтересовани страни с признати правни или определени от обичаите права на собственост или традиционни права на ползване.</p> <p>2.2.2. В случай, че местните общности предявят определени права върху земите, тези искове се доказват по правен ред.</p> <p>2.2.3. Горскостопанската организация осигурява достъп на местните общности до гората за събиране на недървесни горски продукти като горски плодове и гъби за нетърговски цели.</p> <p>2.2.4. Горскостопанската организация осигурява контролиран достъп на местните общности за закупуване на дървесина за собствена консумация на разумна цена.</p>
2.3. За решаване на спорове и искове за сроковете и правата на ползване трябва да се използват подходящи механизми. Обстоятелствата и състоянието на нерешените спорове се разглеждат специално при оценката за сертифициране. Обикновено една операция не може да бъде сертифицирана, ако е обект на съществени спорове,	<p>2.3.2. Необходимо е да се водят регистри за споровете за правата на собственост и ползване.</p> <p>2.3.3. Необходимо е да се полагат всички разумни усилия за разрешаване на спорове чрез консултация за постигане на споразумение или съгласие.</p>

ВРЕМЕНЕН СТАНДАРТ НА SMARTWOOD ЗА БЪЛГАРИЯ
SW-STD-BUL-2007-05

работен вариант 1.0 – 25 Май 2007

ПРИНЦИП 2. СРОК НА ВЛАДЕЕНЕ, ПРАВА НА ПОЛЗВАНЕ И ОТГОВОРНОСТИ

които засягат значително много интереси.	
---	--

ВРЕМЕНЕН СТАНДАРТ НА SMARTWOOD ЗА БЪЛГАРИЯ
SW-STD-BUL-2007-05

работен вариант 1.0 – 25 Май 2007

ПРИНЦИП 3. ПРАВАТА НА ТУЗЕМНИТЕ ХОРА – НЕ СЕ ПРИЛАГА ЗА БЪЛГАРИЯ

Дългосрочното владение и права на ползване върху земите и горските ресурси се определят, документират и уреждат надлежно и ясно.

Смята се за неприложим, защото българите са местните хора в своята страна.

ПРИНЦИП 4. ВРЪЗКИ С ОБЩНОСТТА И ПРАВА НА РАБОТНИЦИТЕ	
<i>Горскостопанските мероприятия поддържат или подобряват в дългосрочен план социалното и стопанско благосъстояние на горските работници и местните общности.</i>	
КРИТЕРИИ	ИНДИКАТОРИ
4.1. Общностите в зоната на управление на горите или в съседство с нея трябва да получават възможност за работа, обучение и други услуги.	<p>4.1.1.Необходими са доказателства за предпочитането на местни хора за вакантните места.</p> <p>4.1.2.Необходими са доказателства стремежа за осигуряване на стабилна работна заетост за всички служители.</p> <p>4.1.3.Горскостопанската организация подкрепя достъпа на местните хора до основните социални услуги (напр. здравеопазване и образование).</p> <p>4.1.4.Заплатите или доходите на контрагентите са като минимум на нивото на сравними форми на заетост в същия район и не са по-ниски от установената минимална работна заплата.</p>
4.2. Горскостопанските дейности трябва да отговарят или превишават изискванията на приложимите закони и/или наредби за здравето и безопасността на служителите и техните семейства.	<p>4.2.1.Служителите, включително контрагентите, познават и изпълняват безопасните работни практики.</p> <p>4.2.2.Операторите на верижни триони, дърводобивните компании и контрагентите използват подходящо предпазно оборудване, включително каски, силно забележими якета/жилетки, обувки с обезопасени бомбета, предпазни панталони и средства за първа помощ, каквито се използват на терена.</p> <p>4.2.3.Всяко лице, което влиза в обект, в който се извършва сеч, трябва да носи каска и сигнална жилетка.</p> <p>4.2.4.Служителите, които се катерят по дърветата трябва да бъдат обучени правилно във връзка с процедурите за безопасност и трябва да използват необходимото предпазно оборудване.</p> <p>4.2.5.Работниците, които изпълняват опасни дейности като почистване след порои, отсичане на големи дървета и катерене по дървета никога не трябва да работят сами.</p> <p>4.2.6.Работниците трябва да бъдат инструктирани относно процедурите при критични ситуации като инциденти, пожари или нефтени разливи.</p> <p>4.2.7.Тракторите трябва да бъдат оборудвани с предпазни метални конструкции.</p> <p>4.2.8.Горскостопанската организация извършва редовни проверки, за да гарантира съблюдаването на всички процедури за безопасност на място.</p> <p>4.2.9.По пътищата за достъп до обектите, в които се извършва сеч се поставят предупредителни знаци.</p>

	<p>4.2.10. Горскостопанските организации поддържат регистър на инцидентите и документират стъпките, предприети за намаляване на рисковете от такива инциденти.</p> <p>4.2.11. Горскостопанските организации трябва да имат политика за опазване на здравето и безопасността, както и система за управлението им.</p> <p>4.2.12. В случай на инциденти работниците се обезщетяват.</p> <p>4.2.13. За работниците, които нощуват в гората трябва да бъдат осигурявани подходящи места за спане, достатъчно чиста вода и тоалетни.</p>
<p>4.3. Правата на работниците да се организират и доброволно да преговарят със своите работодатели се гарантират съгласно Конвенции 87 и 98 на Международната организация по труда (ILO).</p>	<p>4.3.1. Всички работници могат да членуват в избраните от тях профсъюзи без страх от сплашване или наказания.</p> <p>4.3.2. <u>Средни и големи горскостопански организации:</u> Колективните преговори с представителни профсъюзи се изпълняват добросъвестно и с максимален стремеж към съгласие.</p>
<p>4.4. Изготвянето на планове за управление и управленските мероприятия включват резултатите от оценките на социалното въздействие. С хората и групите, които са пряко засегнати от горскостопанските мероприятия се провеждат консултации.</p>	<p>4.4.1. <u>Средни и големи горскостопански организации:</u> Горскостопанските организации трябва да позволяват участие на местните общности в изготвянето на планове за управление.</p> <p>4.4.2. Всички заинтересовани страни трябва да имат достъп до необходимата информация.</p> <p>4.4.3. <u>Средни и големи горскостопански организации:</u> Горскостопанските организации трябва да имат система за документиране и отговаряне на опасенията на заинтересованите страни и изисквания.</p> <p>4.4.4. Районите от особено икономическо, екологично, културно или духовно значение за местните общности се обозначават на карта и управлението се съобразява с тези ценности.</p>
<p>4.5. За оплаквания и предоставяне на справедлива компенсация за щети или повреди, които засягат правните или обичайните права, имущество, ресурси или поминъка на местните хора се изпълняват</p>	<p>4.5.1. Необходимо е да се полагат разумни усилия за разрешаване на спорове чрез консултация за постигане на споразумение или съгласие.</p> <p>4.5.2. <u>Средни и големи горскостопански организации:</u> Горскостопанските организации трябва да имат документиран механизъм за обезщетяване на засегнатите страни в случай на увреждане на ресурсите на местната общност от горскостопанските мероприятия.</p>

ВРЕМЕНЕН СТАНДАРТ НА SMARTWOOD ЗА БЪЛГАРИЯ
SW-STD-BUL-2007-05

работен вариант 1.0 – 25 Май 2007

**необходимите мерки.
Предприемат се и мерки
за недопускане на щети
или повреди.**

ПРИНЦИП 5. ПОЛЗИ ОТ ГОРАТА

Горскостопанските организации насърчават ефективното ползване на различните горски продукти и услуги за насърчаване на икономическата целесъобразност и различни екологични и социални ползи.

КРИТЕРИИ	ИНДИКАТОРИ
5.1. Горскостопанските мероприятия трябва да целят икономическа целесъобразност, като вземат предвид пълните екологични, социални и оперативни разходи за производството и осигуряват необходимите инвестиции за поддържане на екологичната продуктивност на гората.	<p>5.1.1. Приходите трябва да бъдат достатъчни за покриване на разходите за управление на горите, напр. изготвяне на планове за управление, поддържане на пътища, лесовъдни мероприятия, дългосрочно опазване здравето на гората, мониторинг на растежа и добивите, и инвестиции за консервация.</p> <p>5.1.2. Предвиденият в бюджета доход се съотнася към законово одобрените нива/темпове на добив и еволюцията на пазара.</p> <p>5.1.3. Годишният бюджет включва всички дължими данъци, такси и други подобни изисквани от закона задължения.</p> <p>5.1.4. Годишният бюджет включва всички социални и екологични разходи, уточнени в Принципи 4 и 6.</p>
5.2. Горскостопанските и маркетингови операции трябва да насърчават към оптимално ползване и преработване на място на разнообразните горски продукти.	<p>5.2.1 Търси се „най-високата и най-добра форма на ползване“ за всяко отделно дърво или дървесен вид.</p> <p>5.2.2. Горскостопанската организация трябва използва често срещани, слабо познати или рядко употребявани растителни видове за търговски и нетърговски цели, ако това е необходимо.</p> <p>5.2.3. При използването на горите и преработването на материала се вземат предвид и недървесните горски продукти (напр. семена, горски плодове, гъби, смола, зелени растения, коледни елхи и дивеч).</p>
5.3. Горскостопанската дейност трябва да намалява до минимум отпадъците, свързани с добива и преработването на място да не допуска повреждане на други горски ресурси.	<p>5.3.1. Разположението на съществуващите и планираните горски пътища, мостове и пътеки за извозване на добитата дървесина отговарят на мащабите и интензивността на управленските мероприятия.</p> <p>5.3.2. Методите за добив трябва да бъдат проектирани за избягване на загубите на годна за продажба продукция и увреждания на останалите дървета.</p> <p>5.3.3. Отпадъците, генерирани при дърводобива и преработването на място се намаляват до минимум.</p>
5.4. Горскостопанската дейност трябва да цели	<p>5.4.1 Ръководителите имат информация за потенциалните продукти и услуги в гората,</p>

ПРИНЦИП 5. ПОЛЗИ ОТ ГОРАТА

<p>здравяване и разнообразяване на местната икономика и недопускане на зависимост от един горски продукт.</p>	<p>включително „по-слабо познатите“ дървесни видове, недървесните горски продукти и възможностите за възстановяване на горите, туризъм, екологично образование, отдих и др.</p> <p>5.4.2 Ръководителите оценяват възможността да използват по-рядко използваните видове и недървесни горски продукти.</p> <p>5.4.3 Продажбената политика и методи на горскостопанската организация е съобразена с нуждите на местната преработвателна промишленост.</p>
<p>5.5. Горскостопанските организации трябва да признават, поддържат и, където е приложимо, да повишават стойността на горските услуги и ресурси, като водосбори и развъдници за риба.</p>	<p>5.5.1 <u>Средни и големи горскостопански организации:</u> Управителите на горите трябва да имат информация за ползването на водите надолу по течението в границите на водосбора в района.</p> <p>5.5.2. <u>Средни и големи горскостопански организации</u> Горскостопанската организация прави писмена оценка на въздействието на управлението на горите върху различните услуги в гората като живот на открито, водосбори, недървесни горски продукти (риболов, лов, горски плодове и гъби), опазване на културните и биологични ценности.</p> <p>5.5.3. Отрицателните въздействия, които се определят при оценката съгласно 5.5.2 се свеждат до минимум.</p> <p>5.5.4. При планиране на своите мероприятия горскостопанската организация обмисля районите, които са важни за бране на гъби и горски плодове, лов и отдих.</p>
<p>5.6. Скоростта на добиване на горски продукти не трябва да надвишава нивото на нейната трайна устойчивост.</p>	<p>5.6.1. Годишните допустими сечи, определени като площ или обем, се определят въз основа на консервативни и добре документирани оценки на растежа и добивите.</p> <p>5.6.2. Горскостопанската организация не допуска добиви над нивото на устойчивост.</p> <p>5.6.3. Реалните годишни добиви се документират, включително обектите, видовете, количествата, асортимента, датата и условията, както и документите за мониторинг.</p> <p>5.6.4. Горскостопанските организации документират търговския добив на недървесни горски продукти като семена, коледни елхи, зеленина и дивеч.</p> <p>5.6.5. Нивата на добив в краткосрочен план/ годишно и в дългосрочен план се определят в съответствие с валидните регламенти и плана за управление на горскостопанската организация.</p>

ПРИНЦИП 6. ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

Горскостопанската дейност трябва да опазва биологичното разнообразие и свързаните с него ценности, водните ресурси, почвите и уникалните и крехки екосистеми и ландшафти, като по този начин поддържа екологичните функции и целостта на гората.

КРИТЕРИИ

ИНДИКАТОРИ

6.1. Оценката на екологичните въздействия трябва да се изпълнява съобразно мащабите, интензивността на горскостопанската дейност и уникалността на засегнатите ресурси, и да се интегрира по подходящ начин в системите за управление. Оценките включват съображения за ландшафта и за въздействията на съоръженията за обработка на място. Въздействията върху околната среда трябва да бъдат оценявани преди започването на дейностите, които нарушават територията на обекта.

- 6.1.1. Горскостопанската организация оценява въздействията върху околната среда при изготвянето на плана за управление и определя в него подходящи смечкаващи мерки. Оценката е съобразена със следните елементи:
- мащабите и интензивността на горскостопанските мероприятия
 - дивечови ресурси;
 - ландшафт
 - са съобразени с уникалността на засегнатите ресурси.
- 6.1.2. Резултатите от оценката на въздействието върху околната среда се отчитат при изпълнението на горскостопанските дейности. напр. мокрите типове почви се третират внимателно за избягване на увреждания, и местообитанията на чувствителните птици не се нарушават през периода на гнездене.
- 6.1.3. Горскостопанската организация притежава документираны процедури за провеждане на документираны оценки за въздействието върху околната среда преди провеждането на мащабни горскостопански дейности като строителство на нови пътища или поддържане на отводнителни системи.
- 6.1.4. Екологичното влияние от разположените мощности на обектите трябва да се оценява и контролира (нпр. отпадъци, влияния от строежи и др.)

6.2. Необходими са мерки за опазване на редки, намиращи се под заплаха и застрашени видове и техните местообитания (напр. местата за гнездене и хранене). Зоните за консервация и опазване се определят според мащабите и интензивността на горскостопанските дейности и

- 6.2.1. Средни и големи горскостопански организации: За идентифициране на редки, намиращи се под заплаха и застрашени видове се провеждат инвентаризации на биологичното разнообразие. В резултат на това горскостопанските организации трябва да получат писмени списъци на намиращите се под заплаха, редки или застрашени видове или екосистеми в горската зона.
- 6.2.2. SLIME: Горскостопанската организация трябва да е запозната с и да опазва официално регистрираните защитени видове в горската територия.
- 6.2.3. *Taxus baccata* и *Pinus mugo* не трябва да се секат или повреждат при дърводобива.
- 6.2.4. Консервационните зони се обозначават на карти и,

ПРИНЦИП 6. ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

<p>уникалността на засегнатите ресурси. Необходим е контрол над неподходящия лов, риболов, лов с капани и събиране.</p>	<p>ако е необходимо, и на терена.</p> <p>6.2.5. Зоните за консервация и опазване се разполагат в райони, в които осигуряват максимален принос за опазването на биоразнообразието.</p> <p>6.2.6. Дейностите в зоните за консервация се провеждат без да вредят или застрашават консервационната стойност.</p>
<p>6.3. Екологичните функции и ценности се поддържат незасегнати, подобряват или възстановяват, включително:</p> <p>а) Регенериране на горите и сукцесия.</p> <p>б) Генетични видове и разнообразие на екосистемата.</p> <p>в) Естествени цикли, които засягат продуктивността на горската екосистема.</p>	<p>6.3.1. Възприетата лесовъдна система съответства на принципите на горскостопанската екология. Системата способства естественото регенериране и местните ресурси (а, b, с)</p> <p>6.3.2. Системата трябва да осигури развитието на разнообразна структура на гората в съответствие с приоритетните функции, предвидени за нея.</p> <p>6.3.3. Голата сеч се позволява единствено върху площи до максимум 0.5 хектара за сянкотолерантни (scilophytes) и максимум 1 хектар за сянконеиздръжливи видове (heliophytes)(с).</p> <p>6.3.4. Разреждането и добивът трябва да позволяват развитие на смесени дървостои (а, b, с).</p> <p>6.3.5. Старите и кухи дървета и изсъхналите дървета се оставят в гората, като се отчитат националните изисквания за безопасност при работа.</p> <p>6.3.6. По време на окончателната сеч се оставят най-малко 5 живи и важни за биоразнообразието дървета на хектар и не се отсичат никога (b).</p> <p>6.3.7. Важните за биоразнообразието дървета се избират измежду различни видове с най-голям диаметър сред най-ценните в биологично отношение и най-устойчиви на вятър дървета.</p> <p>6.3.8. Целта е поддържане на граничните горски местообитания (горски пояси, крайречна растителност, растителност върху каменисти райони, блата и храстови съобщества.</p>
<p>6.4. Представителни проби на съществуващите екосистеми в пейзажа се пазят в естественото им състояние и се регистрират на карти, съобразно мащабите и интензивността на дейностите и уникалността на залесените ресурси.</p>	<p>6.4.1. <u>Средни и големи горскостопански организации:</u> Най-малко 5% от горската територия/повърхност се защитават, идентифицират върху карти, изключват се напълно от търговския добив (строго защитени територии, територии с консервационни мероприятия или санитарна сеч). Тези територии включват представителни извадки на съществуващи, редки, намиращи се под заплаха или застрашени горски екосистеми.</p> <p>6.4.2. <u>Средни и големи горскостопански организации:</u> Изборът на горски територии за опазване се определя от инвентара на основни</p>

ПРИНЦИП 6. ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

	<p>биологични райони, идентифицирани в консултация с екологичните заинтересовани страни, местната управа и научните органи.</p> <p>6.4.3. <u>SLIMF горскостопански организации:</u> Горскостопанската организация опазва представителни извадки от съществуващите редки и/или застрашени екосистеми в естествения им вид.</p>
<p>6.5. Подготвят се и се изпълняват писмени ръководства за: контрол на ерозията; намаляване до минимум на увреждането на горите по време на добива, строителството на пътища и всички останали механични нарушения; и опазване на водните ресурси.</p>	<p>6.5.1. <u>Средни и големи горскостопански организации:</u> Горскостопанските организации имат писмени правилници и процедури за изграждане на горски пътища и за начините на извозване на дървесината в близост с тях. При изграждането на нови пътища трябва да се има предвид следното:</p> <ol style="list-style-type: none">1) Новите пътища се трасират/планират предварително на топографски карти, които указват съществуващите водни потоци2) Проектът трябва да се стреми към минимални изменения на естествените особености.3) При всяка възможност пътищата трябва да се поставят по естествени тераси, била и полегати склонове. Изграждането на пътища по стръмни, тесни долини, и склонни към пропадане или други нестабилни зони и край естествени отводнителни канали и крайречни райони се избягва.4) Пътищата не се поставят в екологично чувствителни зони.5) Дигите/бентовете и наспните стени се стабилизират за устойчивост на ерозия.6) За да се избегне ерозията е необходимо планиране на отводнителни канали и канавки, както и други необходими работи, и съответните видове за фиксиране на почвата, и др.7) Местата за пресичане на реки се планират и регистрират на карти преди началото на строителните работи.8) Броят на местата за пресичане на реките се свежда до минимум.9) Местата на пресичане са перпендикулярни на реката.10) Пътищата и пътеките в дъната на долините не трябва да се разполагат близо до реките.11) Отводнителните канали не трябва да се вливат в реките, а където е възможно се проектират и калоуловители/ водни буфери. <p>6.5.2. <u>SLIMF горскостопански организации:</u> Горскостопанската организация е запозната с видовете почви, подходящи за добив през зимата,</p>

ПРИНЦИП 6. ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

	<p>пролетта, лятото и есента с цел избягване на увреждане на почвите.</p> <p>6.5.3. Ръководните насоки за служителите на място включват технически спецификации за пътищата за спускане на трупи (място, ширина, гъстота), складиране на трупи, поддържане на буферни зони и конструкция на пътищата.</p> <p>6.5.4. Вземат се мерки за намаляване до минимум на уврежданията и ерозията на почвите по време на добива.</p> <p>6.5.5. В теченията на реките не се полагат запълнителни материали или отпадъци (напр. камъни или храсти) от подготовката на обекта или от други дейности.</p> <p>6.5.6. Буферните зони се оставят по протежение на водните обекти и открити ландшафти.</p>
<p>6.6. Системите за управление насърчават развитието и възприемането на екологосъобразни методи за управление на вредители без употребата на химически вещества и се стремят да избягват химическите пестициди. Забранени са типове 1А и 1В съгласно определението на Световната здравна организация и пестициди на базата на хлорирани въглеводороди; пестициди, които са устойчиви, токсични или с производни, оставащи биологично активни и натрупващи се в хранителната верига извън рамките на предвидената им употреба, както и всички пестициди, забранени от международни споразумения. Когато</p>	<p>6.6.1. Употребата на препарати за контролиране на вредители се прави на базата на добре документирана стратегия и под контрола/одобрението на специализирани органи.</p> <p>6.6.2. Използваните вещества се регистрират. Регистрацията съдържа:</p> <ul style="list-style-type: none">- Наименованието на продукта и срока на годност;- Местонахождението на третираната повърхност/зона- Размер на третираната зона;- Използван метод;- Начална и крайна дата на третирането;- Общо използвано количество. <p>6.6.3. Съхранението на химически вещества, смесването и прилагането отговарят на приложимите регламенти и кодекси за най-добра практика. Необходимо е да се съблюдават следните основни правила:</p> <ul style="list-style-type: none">- Химически препарати (нискотоксични или с ниски остатъчни количества) се използват единствено когато няма алтернативен начин за третиране или ако алтернативите прекалено скъпи или нискоефективни.- Забранява се употребата или съхранението на торове на базата на живак, органофосфати и съединения на органичен хлор или други дълготрайни препарати, които се акумулират по хранителната верига или в екосистемата.- Транспортирането и съхранението е в безопасни и запечатани / осигурени срещу протичане пространства / условия, а прилагането се извършва по безопасен начин.- Третирането с препарати се забранява на

ПРИНЦИП 6. ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

<p>се използват химически вещества, за намаляване на рисковете за здравето и околната среда се осигуряват подходящо оборудване и обучение.</p>	<p>разстояние по-малко от 20 метра от водните течения и 30 метра от водоеми/ язовири и езера.</p> <ul style="list-style-type: none">-Третирането с химикали се забранява през периодите, когато почвата е замръзнала, покрита със сняг, през дъждовни периоди или периоди на силно засушаване.- Забранява се интродуцирането на фиданки, обработвани с химически препарати във водни потоци, блата, кладенци или карстови извори.- Преди третирането се вземат мерки за предупреждаване на животновъдите и пчеловъдите в района. <p>6.6.4 На всички лица, които работят с химически препарати се осигурява обучение и подходящо оборудване.</p>
<p>6.7. Химическите вещества, съдовете за тях, течните и твърди неорганични отпадъци, включително горива и масла, се обезвреждат по екологосъобразен начин на места извън обектите.</p>	<p>6.7.1.Химическите вещества, съдовете за тях, течните и твърди отпадъци се обезвреждат по екологосъобразен и законосъобразен начин от горскостопанската организация или в преработвателни съоръжения.</p> <p>6.7.2.Необходимо е да се предприемат действия за контролиране и намаляване до минимум на обезвреждането на всички типове отпадъци в горите, включително отпадъците от посетителите.</p> <p>6.7.3.В горскостопанските машини трябва да се поставят средства за абсорбиране на нефтени продукти.</p> <p>6.7.4.В местата за зареждане на верижните триони трябва да се разполагат подходящи средства за абсорбиране на масла, както и осигурени срещу изливане резервоари.</p> <p>6.7.5.Горскостопанската техника не трябва да има течове на масло и гориво.</p> <p>6.7.6.Във верижните триони и хидравликата на горскостопанските машини трябва да се използва биологично разградимо масло.</p>
<p>6.8. Използването на вещества за биологичен контрол се документира, намалява до минимум, следи и контролира строго в съответствие с националните закони и международно приетите научни протоколи. Забранява се използването на генетично</p>	<p>6.8.1.Веществата за биологичен контрол се използват в изключителни случаи и се документират, намаляват до минимум, следят и контролират строго.</p> <p>6.8.2.Не се използват генетично модифицирани организми (ГМО).</p>

ПРИНЦИП 6. ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

модифицирани организми.	
6.9. Употребата на екзотични видове се контролира внимателно и следи активно за избягване на неблагоприятни екологични въздействия.	6.9.1.Естествените гори не могат да се превръщат в насаждения с екзотични видове. 6.9.2.В гората не може да се отглеждат екзотични видове. 6.9.3.Разпространението на интродуцирани в миналото екзотични видове се следи и при необходимост се вземат мерки за контролирането или отстраняването им. Виж също 10.3.
6.10. Не се допуска превръщане на горите в насаждения или обекти за негорско ползване, освен в случаите, когато това: а) Засяга много ограничена част от горскостопанската единица; б) Не се извършва в горски райони с висока консервационна стойност; и в) Осигурява ясни, съществени, допълнителни, сигурни и дългосрочни консервационни ползи в цялата горскостопанска единица.	6.10.1.Превръщането на горските в други видове земи се извършва само в резултат на законови процедури и в случай, че съответства на интереси, свързани с културата, пейзажа, отдиха или природата. 6.10.2.Плановете за цялостно превръщане трябва да имат подкрепата на заинтересованите страни, включително от местната общност и правителствените ведомства.

ПРИНЦИП 7. ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ	
<i>Планът за управление, съобразен с мащабите и интензивността на дейностите трябва да съществува в писмен вид, да се изпълнява и да се поддържа в актуално състояние. Дългосрочните цели за управление и средствата за постигането им се посочват ясно.</i>	
КРИТЕРИИ	ИНДИКАТОРИ
<p>7.1. Планът за управление и свързаните с него документи представят:</p> <ul style="list-style-type: none">a) Целите за управление;b) Описание на управляваните горски ресурси, екологичните ограничения, земеползването и собствеността, социално-икономическите условия и профила на съседните земи.c) Описание на лесовъдните и/или други системи за управление въз основа на екологията на въпросната гора, както и информация от инвентаризация на ресурсите;d) Обосновка за годишните добиви и подбора на видове;e) Разпоредби за мониторинг на растежа и динамиката на гората;f) Екологични предпазни мерки въз основа на екологични оценки;g) Планове за идентифициране и опазване на редки, намиращи се под заплахата и застрашени видове;	<p>7.1.1. Горскостопанската организация трябва да има валиден план за управление, изготвен съгласно националното законодателство и писмено описание на целите за управление (а, е).</p> <p>7.1.2. Планът за управление на горскостопанската организация или неговите приложения включват:</p> <ul style="list-style-type: none">a) Целта на управлението (а)б) Общо описание на историята, включително собствеността и използването на зоната за горскостопанските мероприятия. <p>Планът за управление включва ясно описание на физическите аспекти на зоната за горскостопански мероприятия (напр. особености на релефа, геоморфология, геология, хидрология, почви, дървесни видове, растителност и др.).</p> <ul style="list-style-type: none">в) Описание на горските ресурси на ниво дървостой, включително площ, тип на обекта/гората, тип на почвите, видове, възрастово разпределение, височина, клас на обекта, среден диаметър и обем.г) Препоръките и процедурите за управление, предвидени в лесовъдната система се посочват ясно. Описание и обосновка на използваната система на управление, включително използваните типове лесовъдни системи. <p>Пример:</p> <ul style="list-style-type: none">- Критерии за избор на дърветата за отсичане.- Методът на маркиране на дърветата за отсичане.- Методите за осигуряване на регенериране;- Уточняване на категорията на служителите, отговорни за изпълняваните мероприятия/ интервенции- Резюмета за цялата гора, включително

<p>h) Карти, описващи горските ресурси, включително защитените територии, планираните управленски дейности и собствеността на земите;</p> <p>и) Описание и обосновка на методите за добив и използваното оборудване.</p>	<p>общо площ (хектари), процент на горската покривка, площи според типа на обекта/ гората, разпределение по възраст, общ годишен прираст и среден обем на хектар.</p> <p>д) Разпоредби за мониторинг на растежа и динамиката на гората;</p> <p>е) Екологични предпазни мерки въз основа на екологични оценки;</p> <p>Горскостопанската организация трябва да има налице план за действие и карти за зоните с висок риск от пожари или за местата, в които при екологичната оценка е установено, че структурата на гората представлява рискове в това отношение. Планът за действие и картите включват:</p> <ul style="list-style-type: none">- Познаване на потенциалните източници на пожари- Методите за идентифициране на пожарите и процедурите за потушаването им- Посоката на основната опасност/риск- Горивата, местонахождението им и степента на запалимост- Особености (рядка флора и археологични обекти)- Съседни общности <p>ж) Стоки, нуждаещи се от опазване</p> <p>з) Общо описание на мониторинговите дейности, изпълнявани да гарантират опазване на защитените територии и ресурсите с висока консервационна стойност.</p> <p>и) Карти, описващи горските ресурси, включително защитените територии, планираните управленски дейности и собствеността на земите (h)</p> <p>й) Описание и обосновка на методите за добив и използваното оборудване (j).</p>
<p>7.2. Планът за управление се редактира периодично с цел да включва резултатите от мониторинга или нова научна и техническа информация, както и да реагира на променящите се околна среда, социални и</p>	<p>7.2.1. Преразглеждането или корекциите на плана за управление (и/или годишния работен план) се извършват своевременно (като периодът за преразглеждане не надвишава 10 години).</p> <p>7.2.2. Преразглеждането на плана за управление включва промени в лесовъдните, екологични, социални и икономически условия.</p> <p>7.2.3. Преразглеждането на плана за управление е в съответствие с националните процедури.</p>

икономически обстоятелства.	
7.3. Горскостопанските работници получават необходимото обучение и надзор за правилно изпълнение на плана за управление.	<p>7.3.1. Управителите на горите и надзорниците са с подходяща квалификация, което гарантира, че могат да планират и организират горскостопанските мероприятия и останалите елементи на плана за управление.</p> <p>7.3.2. Необходимо е да съществува и да се изпълнява писмен план за управление.</p> <p>7.3.3. Подходящите служители се обучават по въпросите на биоразнообразието.</p> <p>7.3.4. Във връзка с добива горскостопанската организация наема единствено работници, получили инструктаж за техниките за правилна и безопасна сеч.</p> <p>7.3.5. Всички работници, както и контрагентите и техните работници, а също и самонаетите лица, са достатъчно образовани и обучени да изпълняват възложените им задачи и е за предпочитане да имат съответните сертификати за уменията си.</p>
7.4. Уважавайки поверителността на информацията, ръководителите на горскостопанските дейности предоставят на обществеността резюме за основните елементи на плана за управление, включително посочените в Критерий 7.1.	<p>7.4.1. Горскостопанската организация изготвя резюме на плана за управление, което е обществено достояние и се предлага в печатен вариант и/или се публикува в Интернет.</p>

ПРИНЦИП 8. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА

Мониторингът се провежда съобразно мащабите и интензивността на горскостопанската дейност за оценка на състоянието на гората, добивите на горски продукти, последователността на притежаване, управленските дейности и техните социални и екологични въздействия.

Критерии	Показатели
<p>8.1. Честотата и интензивността на монитоража трябва да се определя от мащабите и интензивността на горскостопанските мероприятия, както и от относителната комплексност и крехкост на засегнатата среда. Процедурите за мониторинг трябва да бъдат последователни и да позволяват възпроизвеждане във времето за сравняване на резултатите и оценка на промените.</p>	<p>8.1.1. Горскостопанските организации трябва да имат процедури за мониторинг за последователен и често извършван мониторинг на аспектите от точка 8.2, които да позволяват сравняване на резултатите и оценка на промените.</p>
<p>8.2. Горскостопанската работа трябва да включва изследвания и събиране на данни, необходими за проследяване най-малкото на следните индикатори:</p> <ul style="list-style-type: none">а) Продуктивност на всички добивани продукти.б) Темпове на растежа, регенериране и състояние на гората.в) Сравнение и констатирани промени на флората и фауната.д) Екологични и социални въздействия на добивите и другите дейности.д) Разходи, продуктивност и ефективност на горскостопанската работа.	<p>8.2.1. Мониторинговият план идентифицира/описва наблюдаваните промени в условията, като:</p> <ul style="list-style-type: none">а) Темпове на растежа, зоната на регенериране, видове, възраст и видов състав на горските ресурси (б, в);б) Производството се регистрира за всеки тип горски продукт и данните се съхраняват и могат да бъдат основа за бъдещи анализи. (а).в) Измененията на околната среда, засягащи флората, фауната, почвите и водните ресурси (напр. ерозия, епидемични разпространения на вредители, разпространение на агресивни видове, установени места за гнездене на застрашени видове птици) (в, г);г) Социално-икономически аспекти (напр. разходи за управление на горите, продуктивност на всички продукти, както и изменения в общността и взаимоотношенията с работниците, или в условията); Провеждат се редовни срещи с представители на

	<p>местните общности и повдигнатите въпроси се записват.</p> <p>д) Територии с гори с висока природна стойност.</p>
<p>8.3. Горскостопанският ръководител трябва да осигури документация, позволяваща на всички организации за мониторинг и сертифициране да проследяват всеки горски продукт от мястото на произхода му – процес, известен като „последователност на притежаването“.</p>	<p>8.3.1 Горските продукти, които се добиват за комерсиални цели от гори със сертификати трябва да са лесно разпознаваеми. Документите за превоз на дървесината от гори със сертификати съдържат следните данни: Източник на дървесината, дата на продажбата, количество продадена дървесина със сертификат, вид, размер, качество, мястото, от което купувачът поема контрола и собствеността върху сертифицираната дървесина.</p> <p>8.3.2 Всички документи (фактури, товарителница, транспортни документи), посочени в индикатор 8.1.3 се пазят в централно място и са леснодостъпни за проверка.</p> <p>8.3.3 В случай, че горскостопанската организация работи и с несертифицирана дървесина, организацията трябва ясно да разграничава сертифицираните от несертифицираните продукти чрез маркировка или етикети, разделно документирано съхранение, както и съпътстващите фактури или товарителници.</p> <p>8.3.4 Горскостопанската организация създава и изпълнява писмени процедури, които гарантират ясното посочване върху фактурите и транспортните документи, че продуктите са сертифицирани.</p> <p>8.3.5 Незаконно добитата дървесина, получена обратно от организацията не се продава като сертифицирана.</p>
<p>8.4. Резултатите от мониторинга се включват в процеса на изпълнение и преразглеждане на плана за управление.</p>	<p>8.4.1. Данните от мониторинга съгласно 8.2.1 се вземат предвид при преразглеждането на плана за управление.</p> <p>8.4.2. Горскостопанската организация гарантира периодичното преразглеждане на плана за управление в съответствие с националното законодателство.</p>
<p>8.5. Уважавайки поверителността на информацията, ръководителите на горскостопанските</p>	<p>8.5.1. Горскостопанската организация изготвя резюме на резултатите от мониторинга, което се предлага в печатен вид и/или се публикува в Интернет (виж точка 7.4.1).</p>

ВРЕМЕНЕН СТАНДАРТ НА SMARTWOOD ЗА БЪЛГАРИЯ
SW-STD-BUL-2007-05

работен вариант 1.0 – 25 Май 2007

<p><i>дейности предоставят на обществеността резюме за резултатите от индикаторите за мониторинг, включително посочените в Критерий 8.2.</i></p>	
---	--

ПРИНЦИП 9. ПОДДЪРЖАНЕ НА ГОРИТЕ С ВИСОКА КОНСЕРВАЦИОННА СТОЙНОСТ

Управленските дейности в горите с висока консервационна дейност поддържат или подобряват атрибутите, които определят тези гори. Решенията за горите с висока консервационна стойност винаги се разглеждат с оглед подхода за предпазливостта.

Бележка: ръководството за определяне на гори с висока консервационна стойност за България е достъпно на www.panda.org/bg.

Ръководството бе изготвено от работна група в рамките на проект към WWF Дунавско-Карпатска програма България в тясно сътрудничество с различни заинтересовани лица.

Критерии	Показатели
9.1. Оценката за определяне на наличието на атрибутите, които определят горите с висока консервационна стойност се извършва според мащабите и интензивността на горскостопанското мероприятие.	9.1.1. Извършва се специално проучване за установяване и определяне на Горите с висока консервационна стойност в гората, която е в процес на сертификация и региона й. Проучването се извършва съгласно националната методика за определяне, управление и мониторинг на ГВКС (Национално ГВКС ръководство). 9.1.2. Оценката на консервационните стойности на местообитанията в горскостопанската организация се извършва в процеса на разработване на планове за управление и ГВКС се определят съгласно създаденото Национално ГВКС ръководство.
9.2. Консултациите по време на процеса за издаване на сертификат трябва да акцентират върху идентифицираните елементи за консервация и върху вариантите за тяхното поддържане.	9.2.1. <u>Големи горскостопански организации:</u> За идентифициране на горите с висока консервационна стойност се извършват консултации с местните заинтересовани страни, включително екологичните НПО. 9.2.2. <u>Големи горскостопански организации:</u> Горскостопанските организации документират процеса на консултации със заинтересованите страни. 9.2.3. При консултациите със заинтересованите страни се установява дали горскостопанската организация се съобразява с ценностите на горите с висока консервационна стойност и ги опазва.
9.3. Планът за управление включва и изпълнява конкретни	9.3.1. Идентифицираните характеристики на горите с висока консервационна стойност са включени в плана за управление.

<p><i>мерки, гарантиращи поддържането и/или подобряването на приложимите консервационни елементи в съответствие с подхода на предпазливостта. Тези мерки се включват изрично в общественостъпното резюме на плана за управление.</i></p>	<p>9.3.2. Планът за управление включва специфични мерки за опазване на горите с висока консервационна стойност. Целите на управление и предвидените мероприятия за тези гори са прецизно ориентирани към опазване, поддържане и увеличаване на техните ценни характеристики.</p> <p>9.3.3 Характеристиките на горите с висока консервационна стойност и мерките за тяхното опазване са включени по подходящ начин в общественостъпното резюме на проекта.</p> <p>9.3.4 Стопанинът на гората изпълнява планираните в плана за управление мерки за опазване на горите с висока консервационна стойност.</p>
<p><i>9.4. Годишният мониторинг се провежда за оценка на ефективността на мерките за поддържане или подобряване на съответните консервационни елементи.</i></p>	<p>9.4.1. Според изискванията за мониторинг на ГВКС Определени в Национално ГВКС ръководство са определени/установени:</p> <ul style="list-style-type: none">- подходящи индикатори за мониторинг на ефективността от предприетите мерки за опазване на ГВКС;- система за мониторинг включваща адекватна честота на оценките, подходящ мащаб и характеристики на горскостопанските дейности; <p>9.4.2 Резултатите от мониторинга се представят в писменни стандартни форми.</p> <p>9.4.3 Резултатите от мониторинга се използват в процеса на планиране на горскостопанските дейности и обновяване на документацията.</p>

ПРИНЦИП 10. НАСАЖДЕНИЯ	
<i>Насажденията се планират и управляват в съответствие с Принципите и критериите 1 -9, и Принцип 10 и неговите критерии. Насажденията могат да осигурят разнообразни социални и икономически ползи и да допринесат за задоволяването на нуждите на света от горски продукти, но трябва да допълват управлението на естествените гори, да намаляват натиска върху тях и да лансират възстановяването и опазването им.</i>	
Критерии	Показатели
10.1. Целите за управление на насажденията, включително опазването на естествените гори и възстановяването, се посочват изрично в плана за управление и се доказват ясно при изпълнението на плана.	10.1.1.Целите на засаждане на дървета се посочват изрично в плана за управление, с ясни изявления относно отношенията между засаждането на дървета и лесовъдството, и социално-икономическите и екологичните реалности (т.е. консервацията и възстановяването на горите) в района.
10.2. Насажденията се проектират и разполагат така, че да спомагат за опазването, възстановяването и консервирането на естествените гори и да не увеличават натиска върху тях. Коридорите за дивите животни, крайречните зони и мозайката от дървостои на различна възраст, както и периодите за сеитбооборот се използват при определянето на насаждението съобразно мащабите на мероприятиято. Мащабите и разположението на блоковете насаждения се	10.2.1.Зоните с естествена растителност се защитават и отчитат при изготвянето на плановете за създаването на насаждения. 10.2.2.Създават се и/или опазват крайречни буферни зони с естествена растителност. 10.2.3.Мащабите и разположението на насажденията съответстват на естествената горска растителност в пейзажа.

<p>съобразява със структурата на горските дървостои в естествения пейзаж.</p>	
<p>10.3. За предпочитане е разнообразието в състава на насажденията с цел повишаване на икономическата, екологична и социална стабилност. Това разнообразие може да включва размера и пространственото разпространение на управленските единици в рамките на пейзажа, броя и генетичния състав на видовете, и възрастовите класове и структури.</p>	<p>10.3.1. Горскостопанските организации поощряват използването на местни дървесни видове. Съставът на залесяваните и възстановяваните гори трябва да бъде разнообразен. Виж също 10.4.</p>
<p>10.4. Изборът на видове за засаждане се определя от общата им стабилност за обекта и степента, в която отговарят на целите на управление. За подобряване на опазването на биологичното разнообразие при създаването на насаждения и възстановяването на влошени екосистеми се предпочитат естествените видове пред екзотите. Екзотичните видове, които се използват</p>	<p>10.4.1. Изборът на видовете и техният произход се обосновават и документират. Видовете трябва да бъдат подходящи за обекта и за целите на управление. 10.4.2. Екзоти могат да се използват единствено ако са отговарят по-добре на целите за управление от местните видове. 10.4.3. Не трябва да се използват агресивни екзоти и видове, които се кръстосват с местните видове. 10.4.4. Екзотите, семенните култури и сортовете се използват единствено ако въздействието им върху околната среда и върху генетичната структура на естествените видове и семенниците е оценено като безопасно. 10.4.5. В районите, които страдат като минимум от средна степен на промишлено замърсяване е възможно използване на екзоти с доказана по-висока устойчивост от местните видове (като се има предвид т. 10.4.4). Виж също 6.9.</p>

<p>единствено, когато допринасят повече от местните, се следят внимателно за откриване на необичайно висока смъртност, заболявания или епидемично разпространение на насекоми, както и за неблагоприятни екологични въздействия.</p>	
<p>10.5. Една част от общата управлявана горска зона, подходяща за мащабите на насаждението и която трябва да бъде определена в регионалните стандарти се управлява така, че да бъде възстановена естествената горска покривка на обекта.</p>	<p>10.5.1. Най-малко 10% от насажденията се управляват с цел опазване на биологичното разнообразие.</p> <p>10.5.2. Най-малко 5% от насажденията се управляват с цел възстановяване във времето на естествените основни типове гора.</p>
<p>10.6. Необходими са мерки за поддържане или подобряване на почвената структура, плодородие и биологична активност. Техниките и скоростта на добив, изграждането и поддържането на пътища и пътеки, както и изборът на биологични видове не трябва да води до дългосрочно влошаване на почвите или до неприятни</p>	<p>10.6.1. Необходимо е наличие на информация за почвените типове и тяхната податливост на влошаване от горскостопанските и лесовъдните мероприятия.</p> <p>10.6.2. Идентифицират се водните обекти в насажденията и се създават буферни зони (виж също т. 10.2).</p> <p>Виж също 6.5.</p>

работен вариант 1.0 – 25 Май 2007

<p>въздействия върху качеството и количеството на водите или до значително отклонение от местата на отводняване на теченията.</p>	
<p>10.7. Необходимо е да се вземат мерки за предотвратяване и намаляване до минимум на епидемични разпространения на вредители, заболявания, пожари и интродукция на агресивни видове. Комплексното управление на вредителите трябва да е съществена част на плана за управление, като се разчита основно на методите за превенция и биологичен контрол, а не на химически пестициди и торове. При управлението на насаждението трябва да се полагат всички усилия за неизползване на химически пестициди и торове, включително и в развъдници. Използването на химически препарати се разглежда също и в критерии 6.6 и 6.7.</p>	<p>10.7.1. Служителите трябва да бъдат обучавани да разпознават проблеми от здравословен характер.</p> <p>10.7.2. Необходимо е да съществува подходяща система за предотвратяване и овладяване на пожари.</p> <p>10.7.3. Всички служители и контрагенти, които трябва да изпълняват мероприятия за потушаване на пожари трябва да са получили подходящо обучение.</p> <p>Виж също 6.6; 6.7</p>
<p>10.8. Съобразно мащабите и разнообразието на мероприятиято</p>	<p>10.8.1. Не се прибегва до засаждане на видове, чиято способност да се адаптират към местните условия не е анализирана.</p> <p>10.8.2. Насажденията не се разполагат в зони с редки</p>

<p>мониторингът на насажденията включва редовна оценка на потенциалните екологични и социални въздействия в границите на обекта и извън него (напр. естествено регенериране, въздействия върху водните ресурси и почвеното плодородие, както и въздействията върху благосъстоянието и социалното състояние на местната общност), в допълнение към елементите, разгледани в принципи 8, 6 и 4. Засаждане в големи мащаби не се извършва докато не се докаже от местни изследвания и/или опит, че видовете са добре адаптирани в екологично отношение към обекта, не са агресивни и нямат значително отрицателно въздействие върху екосистемата. Специално внимание трябва да се обръща на социалните въпроси като придобиване на земи за насажденията, особено опазването на местните права на собственост,</p>	<p>или уникални елементи на биологичното разнообразие, нито в крехки екосистеми или в зони, в които могат да повлияят неблагоприятно на водните ресурси.</p> <p>10.8.3. За наскоро създадените насаждения с компактна повърхност над 500 хектара се извършва оценка на социалното и екологично въздействие.</p>
---	---

ВРЕМЕНЕН СТАНДАРТ НА SMARTWOOD ЗА БЪЛГАРИЯ
SW-STD-BUL-2007-05

работен вариант 1.0 – 25 Май 2007

<i>ползване или достъп.</i>	
<i>10.9. Насажденията в зоните, превърнати от естествени гори след ноември 1994 г. обикновено не отговарят на изискванията за сертифициране. Издаване на сертификат може да бъде позволено в обстоятелства, при които на сертифициращият орган са предоставени достатъчни доказателства, че управителят/собственикът не е пряко или косвено отговорен за подобна промяна.</i>	10.9.1. Насаждението не може да заема места, превърнати от естествени гори след ноември 1994 г., освен ако не е налице ясно доказателство, че това не е станало по нареждане на настоящия управител/собственик. 10.9.2. Първичните, влошените първични и зрелите вторични гори не се разчистват от настоящите управители на горите за създаване на насаждения от дървета.